

automat, ar fi trebuit să albă «un puternic caracter educativ-formativ», desigur în sensul dorit de defunctul regim comunist, dispus să investească doar în ceea ce putea contribui la «formarea omului nou». În practică însă, prin cultivarea valorii, nu a «tematicii», prin urmărirea unei deschideri repertoriale, prin încurajarea direcțiilor novatoare ale artei scenice și, nu în ultimul rând, prin ponderea acordată creatorilor tineri, festivalul a funcționat ca fiind acela al avangardei teatrale românești. Sloganurile de partid, afirmate în discuțiile teoretice și preambulul considerărilor critice, erau infirmate în practică, festivalul de la Piatra Neamț fiind și el o formă specifică de rezistență la comunism și la dictatură. Trebuie precizat că meritul organizării acestui festival — primul din seria celor ce aveau să apară după 1965 — îl revine în întregime Teatrului Tineretului din Piatra Neamț și conducerii sale de atunci (regretatul director Ion Coman, secretarii literari Eduard Covall și Paul Findrlhan), nici o «eminență cenușie» a vieții teatrale bucuștene neavând dreptul să și-l revendice. Bucurându-se de la început (1969) de un interes deosebit din partea oamenilor de teatru din țară, ca și de o participare internațională cel puțin promițătoare, festivalul era nu numai copilul teribil al teatrului românesc, ci și șansa lui de regene-

rare morală. Iubit deci de oameni de teatru și de publicul pietrean — pe vremea aceea entuziast — festivalul a intrat repede în dizgrația autorităților, care nu i-au mai permis existența după 1985, când a avut loc cea de a VII-a ediție a sa.

Și iată că acum, la doi ani și jumătate de la căderea regimului ceaușist, albastrul de la Piatra Neamț are toate șansele să fie văzut fluturând din nou pe fațada teatrului și a hotelului «Ceahlăul», noua ediție a festivalului internațional de teatru de la Piatra Neamț fiind programată a se desfășura între 2 și 10 mai. E probabilă participarea unor trupe din Ungaria, Germania, SUA, Suedia, Zimbabwe, Lituania, cărora li se vor adăuga 6—7 teatre din țară. Se contează pe sprijinul Ministerului Culturii, Ministerului Tineretului și Sportului, Ministerului Comerțului și Turismului, al companiei TAROM, al prefecturii județului Neamț și al UNITER-ului. Promisiuni de sponsorizare sînt multe dar, deocamdată, sponsori efectivi sînt cam puțini. Printre primii, fundația SOROS, Combinatul de Fibre Sintetice Piatra Neamț, Rank Xerox. E de nădăjduit că se vor adăuga și alții. După cum e de nădăjduit ca Teatrul Tineretului din Piatra Neamț, care face notabile eforturi în ultimul timp pentru a-și regăsi propria linie de plutire, să albă el însuși cu ce

să participe în acest festival, la o ridicată cotă de competitivitate. Așa speră și cei 15 actori ai săi (dintre care doar 3 actrițe!), rămași fără scenografi și regizori angajați, dar avînd un nou director, nu numai întreprinzător ci și realist, în persoana regizorului Nicolae Scarlat. Cele 3 spectacole ale acestei stagiuni, fără a se situa la nivelul realizărilor artistice de odinioară, mărturisesc totuși o evidentă dorință de revenire în prim planul vieții noastre teatrale. Important mi se pare faptul că și prin aceste spectacole și prin festivalul teatral pe care-l organizează, Teatrul Tineretului din Piatra Neamț are șansa de a ieși din inerția și pasivitatea ultimilor ani. În așteptarea festivalului, ceva totuși se schimbă în atmosfera din teatru și chiar din afara lui. Căci și publicul din Piatra Neamț pare a reînvia drumul spre teatru, pare a fi mai atent la propunerile sale, nu peste multă vreme urmînd ca și mărta sa publică să se dovedească la înălțimea festivalului Internațional, ce cunoaște în aceste zile febrilitatea ultimelor sale pregătiri. Fie ca odată cu el să renască și entuziasmul de odinioară, pentru ca Teatrul Tineretului să-și merite din nou numele și să-și recîștige locul în inimile tuturor celor care l-au iubit și îl mai iubesc încă.

■ VASILE HÂNCU

PENTRU TEATRUL «URMUZ», NUMELE PATRONULUI A DEVENIT O FATALITATE A CONDIȚIEI SALE

Pînă nu demult, adică «pînă la revoluție», Teatrul «Ion Vasilescu» din Giurgiu era cel mai amărit teatru din țară și cu siguranță unul dintre cele mai amărite din lume. «După revoluție» situația lui e aceeași, numai că nu doar la Giurgiu, ci și la București. Se pare că la Giurgiu au rămas doar trei actori, la «secția» de proză. Ceilalți, care fuseseră urgisiți să facă naveta la Giurgiu, doar pentru că la Ruse exista un teatru de operă și la Giurgiu familia dictatorială n-avea cu ce se lăuda, au pretins o reparație nu numai morală, așa că au ajuns pînă la urmă la București. Mal întii aprobările fuseseră obținute de Alexa Vlsarlon pentru Studioul «Emil Botta», ce ar fi urmat să funcționeze la Teatrul Foarte Mic (unde, de doi ani, nu mai funcționează nimic!). Face ce face Mircea Marin, mai face ce face și celălalt Mircea, Ghiulescu, pe atunci director la Direcția teatrelor, o mal fi făcut poate și dl. Birlădeanu ceva, ca să nu-l rămînă fata la Giurgiu, cum zice tîrgul, cert este că Ministerul Culturii aprobă înființarea

Teatrului «Urmuz» în locul Studioului «Emil Botta», în toamna lui 1990, fără să-i asigure însă un sediu corespunzător. Așa începe bătălia pentru sediul Casei de cultură «Mihal Eminescu», care nu poate fi desființată cîtă vreme nu i se mai găsește nicăieri actul de înființare. Mal mult decît atît, inspectoratul culturii de la primăria municipiului București, după ce e de acord cu desființarea, dă totuși ulterior un ucuz prin care numește un nou director la ceea ce, va să zică, nu mai exista. Un grup de „foști” se «baricadează» într-un alt sediu, din fostul parc «23 August», și nu mal vrea să-l cedeze nici la Insistențele poliției. Care e nepuțincoasă și față de firma «Migas Real Contact», ce ocupă parterul fostei Case de cultură și-și face reparațiile pe cont propriu, în timp ce proiectul viitorului teatru nu are încă, nici acum, toate aprobările necesare pentru a putea intra în lucru. Unii vor zice poate «tral nlineacă pe punga babachii», adică a statului, dar numai cine nu cunoaște actorii nu știe ce înseamnă pentru ei să nu joace. Și încă de aproape doi ani. Cît de deprofesionalizată e probabil trupa la ora asta se va vedea în curînd. Dar să revenim la

directorul teatrului, regizorul Mircea Marin, căruia, dacă Urmuz l-a trebuit, Urmuz a găsit! E aproape hilar să-l auzi vorbindu-și în amănunt de proiectele repertoriale pe două stagioni, de posibila angajare a unor noi oameni în trupă și de completarea corpului tehnic cînd reparațiile la teatrul său, ținînd cont de ritmul reconstrucției postrevoluționare, vor dura cel puțin doi-trei ani. Pînă atunci, cum lumea nu mai crede că Teatrul «Urmuz» există sau că va exista cîndva, ne-a anunțat vîltoarea premieră oficială pe 20 februarie, cu «Școala Ludică» de Ioan Groșan, la Teatrul Mic, unde a obținut închirierea sălii pentru acea zi. Ce va fi mal departe cred că nu știe nici el. Ori-cum, geniul tutelar al lui Urmuz își spune cuvîntul, pîlîndu-se perfect pe rămășițele organizării noastre și înțîlțice, în trecerea lor spre economia de piață. Dacă am face și noi măcar o carte a recordurilor, Teatrul «Urmuz» ar cîștiga probabil detașat la categoria teatrul cu cea mal lungă existență subvenționată, fără să fi jucat măcar un spectacol. Și încă nu (numai) din vina lui!

■ V.H.